

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www. **Ghaemiyeh** .com
www. **Ghaemiyeh** .org
www. **Ghaemiyeh** .net
www. **Ghaemiyeh** .ir

پیامبر اعظم من الله علیه وآله وسلم
در آیین کلام عالم آل محمد علیه السلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شخصیت و سه جرعه نور

نویسنده:

اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی معاونت
تبلیغات و ارتباطات اسلامی

ناشر چاپی:

معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	شصت و سه جرعه نور
۶	مشخصات کتاب
۶	اشاره
۱۰	فهرست
۱۲	مقدمه
۱۴	فصل اول: برتری پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم بر انبیاء صلی الله علیه و آله وسلم و ملائک
۲۰	فصل دوم: ویژگی ها و خُلقیات پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم
۲۶	فصل سوم: برخی معجزات پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم
۲۶	اشاره
۲۸	الف: قرآن
۳۲	ب: معراج
۳۶	فصل چهارم: حقوق پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم بر مسلمانان
۵۳	فصل ششم: تبیین جایگاه شیعیان در کلام پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم
۶۱	فصل هفتم: زیارت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم و آنچه در جایگاه آن است
۶۵	فصل هشتم: وصایای پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم
۸۳	درباره مرکز

شخصت و سه جرعه نور

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم در آیینهی کلام عالم آل محمد صلی الله علیه و آله وسلم

تهیه و تدوین: اداره امور فرهنگی آستان قدس رضوی

ناشر: انتشارات قدس رضوی

نوبت چاپ: دوم - ۱۳۹۱

شمارگان: ۱۰۰۰۰

چاپ: مؤسسه فرهنگی قدس

نشانی تهیه کننده: مشهد، حرم مطهر، صحن جامع رضوی، ضلع غربی

اداره امور فرهنگی تلفن: ۲۰۰۲۵۶۷ - ۰۵۱۱ صندوق پستی: ۳۵۱ - ۹۱۷۳۵

حق چاپ محفوظ است.

ص: ۱

اشاره

۷ | مقدمه

۹. فصل اوّل

برتری پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم بر انبیاء صلی الله علیه و آله وسلم و ملائک

۱۵. فصل دوّم

و ویژگیها و خُلقیات پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم

۲۳. فصل سوّم

برخی معجزات پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم

۲۳ | الف: قرآن

۲۷ | ب: معراج

۳۱. فصل چهارم

حقوق پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم بر مسلمانان

۴۷. فصل ششم

تبیین جایگاه شیعیان در کلام پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم

۵۵. فصل هفتم

زیارت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم و آنچه در جایگاه آن است.

۵۹. فصل هشتم

وصایای پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم

انسان امروزی، خودش را مدرن می‌پندارد؛ چرا که در عصر ارتباطات قرار گرفته، در گرداب اطلاعات غرق شده و به هر گوشه‌ی دنیا دسترسی دارد.

اما واقعیت این است که انسان امروزی، به شدت تنهاست!

الگوهای کاذب، انسان کاذب می‌سازد و انسان کاذب در خودش گم می‌شود.

او برای پیدا کردن خود، راهی ندارد جز آن که به الگوهای دینی تمسک جوید و این شدنی نیست؛ مگر با رجوع به سخنان انسان کامل و پس از آن، تطبیق آنچه احساس می‌کند با آنچه در درون خود می‌یابد و عمل به یافته‌های این لحظه‌های تأمل.

سخنان پیامبر خاتم صلی الله علیه و آله وسلم آن گاه که در آینه‌ی کلام پاره‌ی تن آن حضرت، امام علی بن موسی الرضا علیه السلام انعکاس می‌یابد، زمزمی است که در کویر عطشان روح آدمی جاری می‌شود.

و مگر نیاز روح انسان مدرن امروز با انسان بدوی دوران آن حضرت صلی الله علیه و آله وسلم فرق دارد؟! لباس انسان امروز عوض شده، اما گمشده‌ی انسان بدوی - که در بُت آن روز تجلی می‌یافت - همان آرزویی است که انسان قرن ۲۱ در بُت‌های مدرن می‌جوید.

بت پرستان امروز که سر در کاسه‌ی استکبار دارند و پیوسته در این خیال خام اند که خدشه بر سیمای آسمانی محمد مصطفی صلی الله علیه و آله وسلم وارد کنند؛ روزی محتاج عطر ملکوتی این گُل سرسبد آفرینش خواهند بود و برای رهایی از منجلاب ثروت و قدرت، بی‌تردید نیازمند شمیم آسمانی محمد صلی الله علیه و آله وسلم هستند؛ چراکه در مسیر سعادت و نیک‌بختی، هیچ بشری را گریزی از این نیست.

فرصت دریافت جرعه‌هایی از این آبشار نور، فرصتی است غنیمت؛ به ویژه که در لحظات بار یافتن به آستان جانان باشد.

در این مجال، به میمنت ۶۳ سال عمر سراسر برکت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم، ۶۳ کلام نورانی از لسان مبارک هشتمین امام معصوم؛ علی بن موسی الرضا علیه السلام در ۸ فصل تقدیم می‌گردد؛ باشد تا بضاعت اندکمان مورد عنایت حضرات معصومین علیهم السلام و استفاده‌ی شما گرامیان واقع گردد!

اداره‌ی امور فرهنگی آستان قدس رضوی

ص: ۸

فصل اوّل: برتری پیامبر اعظم صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بر انبیاء صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و ملائک

ص: ۹

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عَنْ جِبْرِئِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ مِيكَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ إِسْرَافِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ اللَّهِ جَلَّ جَلَالُهُ أَنَّهُ قَالَ: أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا خَلَقْتُ الْخَلْقَ بِقُدْرَتِي - فَاخْتَرْتُ مِنْهُمْ مَنْ شِئْتُ مِنْ أَنْبِيَائِي وَاخْتَرْتُ مِنْ جَمِيعِهِمْ مُحَمَّدًا فَبَعَثْتُهُ رَسُولًا إِلَى خَلْقِي وَاخْتَرْتُ لَهُ عَلِيًّا فَجَعَلْتُهُ لَهُ أَخًا وَوَزِيرًا وَوَدِيًّا عَنْهُ مِنْ بَعْدِهِ إِلَى خَلْقِي وَخَلِيفَتِي عَلَى عِبَادِي لِيُيَسِّرَ لَهُمْ كِتَابِي وَيَسِيرَ فِيهِمْ بِحُكْمِي.

وسائل الشيعة، ج ۲۷، ص ۱۸۷

امام رضا علیه السلام از قول پدران خود علیهم السلام می فرماید:

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم از جبرئیل علیه السلام و او از میکائیل علیه السلام و او از اسرافیل علیه السلام نقل می کند که خداوند متعال فرمود: «من، الله هستم که معبودی جز من نیست؛ همه ی مخلوقات را با قدرتم آفریدم و از میان آفریدگان، انبیای خود را برگزیدم و از تمامی انبیا، "محمد" را برگزیده و او را به عنوان رسول به سوی خلقم مبعوث نمودم و برای او علی را به عنوان برادر و وزیر برگزیدم تا بعد از او ادا کننده ی رسالتم به سوی خلقم و جانشین من در میان بندگانم باشد و برای آن ها قرآن را تبیین کند و در میان آن ها با حکم من رفتار نماید».

قَالَ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ :

...إِنَّ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا أَكْرَمَهُ اللَّهُ تَعَالَى ذِكْرُهُ بِإِسْجَادِ مَلَائِكَتِهِ لَهُ وَ يَدْخَالِهِ الْجَنَّةَ قَالَ فِي نَفْسِهِ هَلْ خَلَقَ اللَّهُ بَشَرًا أَفْضَلَ مِنِّي فَعَلِمَ اللَّهُ

عَزَّوَجَلَّ مِمَّا وَقَعَ فِي نَفْسِهِ فَنَادَاهُ اذْفَعْ رَأْسِيكَ يَا آدَمُ فَانظُرْ إِلَى سِدَاقِ عَرْشِي فَرَفَعَ آدَمُ رَأْسَهُ فَنَظَرَ إِلَى سَاقِ الْعَرْشِ فَوَجَدَ عَلَيْهِ مَكْتُوبًا لَمَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ - مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ وَ زَوْجُهُ [زَوْجَتُهُ] فَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ سَيِّدَا شِبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَقَالَ آدَمُ يَا رَبِّ مَنْ هَؤُلَاءِ فَقَالَ عَزَّوَجَلَّ مِنْ ذُرِّيَّتِكَ وَ هُمْ خَيْرٌ مِنْكَ وَ مِنْ جَمِيعِ خَلْقِي وَ لَوْلَاهُمْ مَا خَلَقْتُكَ وَ لَا خَلَقْتُ الْجَنَّةَ وَ النَّارَ وَ لَا السَّمَاءَ وَ الْأَرْضَ...

عیون أخبار الرضا عليه السلام، ج ۱، ص ۳۰۶

امام رضا علیه السلام می فرماید:

... وقتی که خداوند، آدم علیه السلام را به سجده ی ملائکه و ورود در بهشت اکرام نمود، آدم با خود گفت: «آیا خداوند بشری از من بهتر، آفریده است؟» خداوند از آنچه در نفس آدم گذشت آگاه شد، پس به او ندا داد که: «ای آدم! سرت را بلند کن و به ساق عرش بنگر!» آدم سرش را بلند کرد و به ساق عرش نگریست و این نوشته را دید: «معبودی جز الله نیست، محمد؛ رسول خداست، علی بن ابیطالب؛ امیرمؤمنان است، همسر او فاطمه سرور زنان جهانیان است و حسن و حسین؛ سرور جوانان بهشتند». آدم گفت: «خدایا! اینان کیستند؟» خداوند متعال فرمود: «آنان از نسل تو هستند و از تو و تمامی آفریده هایم برترند؛ اگر آن ها نبودند، تو را و بهشت و جهنم و آسمان و زمین را نمی آفریدم!...»

(۳)

فَقَالَ [الرَّضَا] عَلَيْهِ السَّلَامُ :

... يَا أَبَا الصَّلْتِ إِنَّ اللَّهَ فَضَّلَ نَبِيَّهُ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ مِنَ النَّبِيِّينَ وَ الْمَلَائِكَةِ وَ جَعَلَ طَاعَتَهُ طَاعَتَهُ وَ مُتَابَعَتَهُ مُتَابَعَتَهُ

ص: ۱۱

وَ زِيَارَتُهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ زِيَارَتُهُ فَقَالَ مَنْ يُطِيعِ الرَّسُولَ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ وَقَالَ إِنَّ الَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ اللَّهَ...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۱۱۵

امام رضا علیه السلام می فرماید:

«ای اباصلت! همانا خداوند متعال پیامبرش محمد صلی الله علیه و آله وسلم را بر تمامی انبیا، ملائک و آفریدگان فضیلت داد و اطاعت از او را اطاعت از خودش، پیروی از او را پیروی از خودش و زیارت او را در دنیا و آخرت زیارت خودش قرار داده است؛ در قرآن هم فرموده است: "کسی که رسول را اطاعت کند، حقیقتاً خدا را اطاعت نموده است" و نیز فرموده: "کسانی که با تو - ای پیغمبر! - بیعت می کنند؛ همانا با خدا بیعت نموده اند"».

(۴)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرُّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِائَةَ أَلْفِ نَبِيٍّ وَ أَرْبَعَةَ وَ عَشْرِينَ أَلْفِ نَبِيٍّ أَنَا أَكْرَمُهُمْ عَلَى اللَّهِ وَ لَا فَخْرَ وَ خَلَقَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِائَةَ أَلْفِ وَصِيٍّ وَ أَرْبَعَةَ وَ عَشْرِينَ أَلْفِ وَصِيٍّ فَعَلِيَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَكْرَمُهُمْ عَلَى اللَّهِ وَ أَفْضَلُهُمْ.

بحار الانوار، ج ۱۱، ص ۳۰

امام رضا علیه السلام به نقل از اجدادشان علیهم السلام می فرماید:

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «خداوند متعال یکصد و بیست و چهار هزار نبی خلق نمود؛ من گرامی ترین و با افتخارترین آن ها نزد خدایم. همچنین یکصد و بیست و چهار هزار وصی آفرید که علی علیه السلام گرامی ترین و با فضیلت ترین آن ها نزد خداوند متعال است».

ص: ۱۲

عَنْ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

... قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فَضَّلَ أَنْبِيَاءَهُ الْمُرْسَلِينَ عَلَيَّ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ وَفَضَّلَنِي عَلَيَّ جَمِيعِ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ وَالْفَضْلُ بَعْدِي لَكَ يَا عَلِيُّ وَاللَّائِمَةُ مِنْ بَعْدِكَ وَإِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَخُدَامُنَا وَخُدَامُ مُحَبِّبِنَا يَا عَلِيُّ الَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ... وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ آمَنُوا بِوَلَايَتِنَا يَا عَلِيُّ لَوْ لَا نَحْنُ مَا خَلَقَ اللَّهُ آدَمَ وَ لَا حَوَاءَ وَ لَا الْجَنَّةَ وَ لَا النَّارَ وَ لَا السَّمَاءَ وَ لَا الْأَرْضَ...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۲۶۲

امام رضا علیه السلام به نقل از اجدادشان علیهم السلام می فرماید:

... پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «ای علی! خداوند تبارک و تعالی پیامبران مرسل را بر همه ی ملائک مقرب برتری داده و من را بر تمامی پیامبران و رسولان برتری بخشیده؛ فضیلت و بزرگی، بعد از من از آن تو و امامان پس از توست و همانا ملائکه، خادمان ما و محبین ما هستند.

ای علی! آنان که حاملان عرش الهی اند و آنان که در اطراف آن مشغول ستایش و تسبیح خداوند متعال هستند؛ برای کسی که ایمان به ولایت ما آورده اند، استغفار می کنند. ای علی! اگر ما نبودیم، خداوند متعال آدم و حوا و بهشت و جهنم و آسمان و زمین را خلق نمی کرد.»

عَنْ عَلِيٍّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

كَانَ نَفْسُ حَاتِمِ آدَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ هَبَطَ

بِهِ مَعَهُ... وَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَمَّا وُضِعَ فِي الْمَنجَنِقِ غَضِبَ جَبْرَائِيلُ... فَالْتَفَتَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ فَقَالَ هَلْ لَكَ مِنْ حَاجَةٍ فَقَالَ أَمَا إِلَيْكَ فَلَا فَاهِيَطُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عِنْدَهَا خَاتَمًا فِيهِ سِتَّةٌ أَحْرَفٍ لِمَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ لِمَا حَوْلَ وَ لِمَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ فَوَضْتُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ اشْتَدْتُ ظَهْرِي إِلَى اللَّهِ حَسْبِيَ اللَّهُ قَالَ فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ تَخْتَمُ بِهَذَا الْخَاتَمِ فَإِنِّي أَجْعَلُ النَّارَ عَلَيْكَ بَرْدًا وَ سَلَامًا...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۵۴

امام رضا علیه السلام می فرماید:

«نقش انگشتر حضرت آدم علیه السلام ، " لِمَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ " بود و با همین انگشتر به زمین هبوط نمود. و چون ابراهیم علیه السلام در منجنیق گذاشته شد جبرئیل علیه السلام [از رفتار نمرودیان] غضبناک شد؛ به ابراهیم علیه السلام رو کرد و گفت: " آیا تو را حاجتی هست؟ " گفت: " به تو، حاجتی ندارم! " خداوند هم برای او انگشتری فرستاد که در آن شش جمله بود: " لِمَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ، لِمَا حَوْلَ وَ لِمَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ، فَوَضْتُ أَمْرِي إِلَى اللَّهِ، اشْتَدْتُ ظَهْرِي إِلَى اللَّهِ، حَسْبِيَ اللَّهُ " پس وحی فرمود که: «این انگشتر را در دست نما؛ من هم آتش را بر تو سرد و ایمن می سازم!»

ص: ۱۴

فصل دوّم: ویژگی ها و خُلقیات پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم

ص: ۱۵

قَالَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَحْسَنُ النَّاسِ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَأَلْطَفُهُمْ بِأَهْلِيهِ وَ أَنَا أَلْطَفُكُمْ بِأَهْلِي.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۳۸

امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «مؤمن ترین مردم، خوش خلق ترین آن ها و مهربان ترین آن ها نسبت به خانواده اش است و من؛ مهربان ترین شما نسبت به خانواده ام هستم».

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

... فَقَالَ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَخْمًا مُفَخَّمًا يَتَلَأَأُ وَجْهَهُ تَلَأُؤُ الْقَمَرِ لَيْلَهُ الْبَيْدِرُ... يَخْطُو تَكْفُؤًا وَيَمْشِي هَوْنًا ذَرِيْعَ الْمَشْيِ إِذَا مَشَى كَأَنَّمَا يَنْحِيطُ فِي صَيْبٍ وَإِذَا التَّفَتَ التَّفَتَ جَمِيعًا خَافِضَ الظَّرْفِ نَظْرُهُ إِلَى الْأَرْضِ أَطْوَلَ مِنْ نَظْرِهِ إِلَى السَّمَاءِ... يَبْدُرُ مَنْ لَقِيَهُ بِالسَّلَامِ... فَقَالَ كَانَ [رَسُولُ اللَّهِ] صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ... طَوِيلَ السَّكْتِ [السُّكُوتِ] لَا يَتَكَلَّمُ فِي غَيْرِ حَاجَةٍ يَفْتِخُ الْكَلَامَ وَيَخْتِمُهُ بِأَشْدَاقِهِ يَتَكَلَّمُ بِجَوَامِعِ الْكَلِمِ فَضِيْلًا لَا فُضُولَ فِيهِ وَلَا تَقْصِيرَ... قَدْ تَرَكَ نَفْسَهُ مِنْ ثَلَاثِ الْمَرَاءِ وَالْإِكْتَارِ وَمَا لَا يَعْنِيهِ... إِذَا تَكَلَّمَ أَطْرَقَ جُلْسَاؤُهُ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۳۱۵

امام رضا علیه السلام به نقل از اجدادشان علیهم السلام می فرماید:

«رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم با وقار و با عظمت بود، صورتش مانند ماه شب چهارده نورانی و درخشان بود، هنگام راه رفتن پاهایش را از روی زمین بلند می کرد و با وقار و کمی تند قدم بر می داشت؛ گویا روی زمین شیب دار حرکت می کند. وقتی به سمتی نگاه می کرد؛ با تمام بدن بر می گشت، چشم های ایشان افتاده بود و بیشتر به زمین نگاه می کرد تا آسمان. با هر که روبرو می شد، اول او بود که سلام می کرد، بزرگ هر قومی را اکرام می نمود و بزرگ ترین مردم نزد او کسی بود که بیشتر در حق مردم مواسات و همراهی داشت... بیشتر اوقات خاموش بود و تنها موقع ضرورت و نیاز سخن می گفت. هنگام سخن گفتن از ابتدا تا پایان، آرام و شمرده سخن می گفت؛ سخنش جامع و بدون هرگونه تفصیل بی جا بود و همه ی مقصودش را می رساند. نفس خود را از سه چیز نگه می داشت؛ جدال [در کلام]، پُر حرفی و سخن بی فایده... وقتی حضرت سخن می گفت، همه مجذوب شده و لب فرو می بستند».

(۹)

عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ خَلَادٍ قَالَ:

هَلَمَّكَ مَوْلَى لِأَبِي الْحَسَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ يُقَالُ لَهُ سَدَّغْدٌ فَقَالَ أَشَدُّ عَلَيَّ بِرَجُلٍ لَهُ فَضْلٌ وَ أَمَانَةٌ فَقُلْتُ أَنَا أَشَدُّ عَلَيْكَ فَقَالَ شَدَّ بِهِ الْمُغْضَبُ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ وَ سَلَّمَ كَانَ يَسْتَشِيرُ أَصْحَابَهُ ثُمَّ يَغْزِمُ عَلَيَّ مَا يُرِيدُ.

وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۴۴

معمر بن خلاد می گوید:

خادمی از خدام امام رضا علیه السلام به نام سعد از دنیا رفت. حضرت علیه السلام به من فرمود: «اگر خادمی با فضل و امانتدار می شناسی به من معرفی کن!» به حضرت علیه السلام گفتم: «من به

ص: ۱۷

شما معرفی کنم؟ (در حالی که شما به همه چیز علم و احاطه دارید!)» حضرت علیه السلام با حالتی شبیه عصبانیت فرمودند:
«رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم هم با اصحابش مشورت می فرمود؛ آن گاه تصمیم می گرفت!»

(۱۰)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

... فَقَالَ كَانَ دُخُولُهُ لِنَفْسِهِ مَأْذُونًا لَهُ فِي ذَلِكَ فَمَاذَا أَوَى إِلَى مَنْزِلِهِ جَزَاءً دُخُولَهُ ثَلَاثَةَ أَجْزَاءٍ جُزْءٌ لِلَّهِ وَ جُزْءٌ لِأَهْلِهِ وَ جُزْءٌ لِنَفْسِهِ ثُمَّ جَزَاءً جُزْأَهُ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ النَّاسِ... وَ قَسَمَهُ عَلَى قَدْرِ فَضْلِهِمْ فِي الدِّينِ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۳۱۵

امام رضا علیه السلام به نقل از اجدادشان علیهم السلام می فرماید:

«رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم با اشتیاق به منزل می رفت و در منزل، وقت خود را به سه بخش تقسیم می نمود؛ بخشی برای خدا، بخشی برای خانواده و بخشی برای خود؛ وقت ویژه ی خودشان را نیز بین خود و مردم تقسیم می نمود و وقت مربوط به عموم مردم را، به نسبت فضیلت در دین و تقوای آن ها در بینشان تقسیم می نمود.»

(۱۱)

عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ خَلَادٍ قَالَ:

سَأَلْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقُلْتُ جُعِلَتْ فِدَاكَ الرَّجُلُ يَكُونُ مَعَ الْقَوْمِ فَيَجْرِي بَيْنَهُمْ كَلَامٌ يَمْرُحُونَ وَ يَضْحَكُونَ فَقَالَ لَا بَأْسَ مَا لَمْ يَكُنْ فَظَنَنْتُ أَنَّهُ عَنَى الْفُحْشَ ثُمَّ قَالَ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلهِ وَ سَلَّمَ كَانَ يَأْتِيهِ الْأَعْرَابِيُّ فَيَهْدِي لَهُ الْهَيْدِيَةَ ثُمَّ يَقُولُ مَكَانَهُ أَعْطَانَا تَمَنَ هَدِيَّتَنَا

ص: ۱۸

فَيُضْحِكُ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَكَانَ إِذَا اعْتَمَمَ يَقُولُ مَا فَعَلَ الْأَعْرَابِيُّ لَيْتَهُ أَتَانَا.

الكافي، ج ٢، ص ٦٦٣

معمر بن خلّاد می گوید:

از امام رضا علیه السلام سوال کردم: «فدایت شوم مردی با عده ای همصحبت می شود و در بین کلام، شوخی می کنند و می خندند!» فرمود: «اشکالی ندارد...» سپس فرمود: «بادیه نشینی خدمت رسول الله صلی الله علیه و آله وسلم می رسید، هدیه می آورد و می گفت: "حالا در مقابل، پول هدیه ی ما را بدهید!!" رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم می خندید و هرگاه دلگیر می شد، می فرمود: "مرد اعرابی کجاست؟ کاش به ما سری بزند!"»

(۱۲)

الرَّيَّانُ قَالَ:

سَمِعْتُ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِذَا وَجَّهَ جَيْشًا فَأَمَّهُمْ أَمِيرٌ بَعَثَ مَعَهُمْ مِنْ ثَقَاتِهِ مَنْ يَتَجَسَّسُ لَهُ خَبْرَهُ.

بحار الأنوار، ج ٩٧، ص ٦١

ریان می گوید:

از امام رضا علیه السلام شنیدم که می فرمود: «رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم هرگاه لشکری آماده می کرد، برای آن فرماندهی قرار می داد و نیز از بین افراد مورد اعتماد، کسی را می گماشت که عملکرد را مخفیانه به ایشان گزارش کند.»

(۱۳)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

... يُعْطَى كُلُّ جُلَسَائِهِ نَصِيبَهُ وَ لَا يَحْسَبُ أَحَدٌ مِنْ جُلَسَائِهِ أَنَّ أَحَدًا

ص: ١٩

أَكْرَمُ عَلَيْهِ مِنْهُ مَنْ حَيَّاهُ صَبْرَهُ حَتَّى يَكُونَ هُوَ الْمُنْصَرِفَ عَنْهُ مَنْ سَأَلَهُ حَاجَةً لَمْ يَرْجِعْ إِلَّا بِهَا أَوْ بِمِيسُورٍ مِنَ الْقَوْلِ... مَجْلِسُهُ
مَجْلِسُ حِلْمٍ وَ حَيَاءٍ وَ صِدْقٍ وَ أَمَانَةٍ وَ لَمَّا تَرَفَّعَ فِيهِ الْأَصْوَاتُ وَ لَا تُؤَبَّنُ فِيهِ الْحُرْمُ وَ لَا تُنْشَى فَلَئِنَّهُ مُتَوَاصِلِينَ مُتَوَاصِلِينَ فِيهِ بِالتَّقْوَى
مُتَوَاصِعِينَ يُوقِرُونَ الْكَبِيرَ وَ يَرْحَمُونَ الصَّغِيرَ وَ يُؤَثِّرُونَ ذَا الْحَاجَةِ وَ يَحْفَظُونَ الْغَرِيبَ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۳۱۵

امام رضا علیه السلام از قول پدرانشان علیهم السلام می فرماید:

«حضرت [رسول صلی الله علیه و آله وسلم] با همنشینان بهگونه ای رفتار می نمود که هیچکس گمان نمی برد که دیگری نزد پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم گرامی تر از اوست. وقتی کسی همنشین ایشان بود، آنقدر صبر می کرد تا او بلند شود. هر کس از او حاجتی می خواست؛ یا حاجتش را بر می آورد یا با کلام دلنشین پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم قانع می شد. مجلس پیامبر صلی الله علیه و آله وسلم؛ مجلس بردباری، حیا، صداقت و امانت بود؛ در این مجلس کسی صدایش را بلند نمی نمود، حریم کسی شکسته نمی شد، خطای کسی نزد دیگران بازگو نمی شد، بین آن ها به عدالت رفتار می شد، ارتباطات آن حضرت صلی الله علیه و آله وسلم با محوریت تقوی بود، همگی متواضع بودند، به بزرگ ترها احترام می شد، با کوچک ترها مهربان بودند، نیازمندان را بر خود مقدم، و رعایت حال غریب را می نمودند».

ص: ۲۰

فصل سوّم: برخی معجزات پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم

اشاره

ص: ۲۱

الف: قرآن

ص: ٢٣

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ :

... فَقَالَ هُوَ (القرآن) حَبِيلُ اللَّهِ الْمَتِينُ وَ... الْمُؤَدَّى إِلَى الْجَنَّةِ وَ الْمُنْجِي مِنَ النَّارِ لَمَا يَخْلُقُ مِنَ الْأَزْمَنِهِ وَ لَا يَغْتُ عَلَى الْأَلْسِنَةِ لِأَنَّهُ لَمْ يُجْعَلْ لَزَمَانٍ دُونَ زَمَانٍ يَلْ جُعِلَ دَلِيلَ الْبُرْهَانِ وَ حُجَّةَ عَلَى كُلِّ إِنْسَانٍ لَمَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَ لَا مِنْ خَلْفِهِ تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ...

بحار الأنوار، ج ۸۹، ص ۱۴

امام رضا عليه السلام می فرماید:

«... قرآن کریم ریسمان محکم الهی و راهنمای بهشت و نجات دهنده از آتش است، در گذر زمان کهنه نشده و در زبان ها، به یاوه و سخن بیهوده تبدیل نمی شود؛ چون برای زمان خاصی قرار داده نشده، بلکه حجت و دلیلی قاطع است بر همه ی انسان ها که هیچ گاه باطل در او راه ندارد؛ نازل شده ای است از سوی خداوند حکیم...».

فَقَالَ لَهُ أَبُو الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ :

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى لَمَّا بَعَثَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ كَانَ الْأَغْلَبُ عَلَى أَهْلِ عَصِيرِهِ السَّحَرَةَ فَأَتَاهُمْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ بِمَا لَمْ يَكُنْ فِي وَسْعِ الْقَوْمِ مِثْلُهُ وَ بِمَا أَبْطَلَ بِهِ سِحْرَهُمْ وَ أَثْبَتَ بِهِ الْحُجَّةَ عَلَيْهِمْ وَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى بَعَثَ عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي وَقْتٍ ظَهَرَتْ فِيهِ الزَّمَانَاتُ وَ اِحْتِاجَ النَّاسِ إِلَى الطَّبِّ فَأَتَاهُمْ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ بِمَا لَمْ يَكُنْ عِنْدَهُمْ مِثْلُهُ وَ بِمَا أَحْيَا لَهُمُ الْمَوْتَى وَ أَبْرَأَ الْأَكْمَةَ وَ الْأَبْرَصَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَ أَثْبَتَ بِهِ الْحُجَّةَ عَلَيْهِمْ وَ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ

تَعَالَى بَعَثَ مُحَمَّدًا صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي وَقْتِ كَمَانَ الْأَعْلَبِ عَلَى أَهْلِ عَصِيرِهِ الْخُطْبِ وَالْكَلامِ... فَأَتَاهُمْ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَموَاعِظِهِ وَأَحْكامِهِ مَا أَبْطَلَ بِهِ قَوْلَهُمْ وَأَثَبَتْ بِهِ الْحُجَّةَ عَلَيْهِمْ.

بحار الأنوار، ج ۱۱، ص ۷۰

امام رضا عليه السلام می فرماید:

«خداوند تبارک و تعالی در شرایطی حضرت موسی علیه السلام را به پیامبری برگزید که در میان مردم آن روزگار سحر و جادوگری رایج بود؛ پس معجزه ای از سوی خدا برای آن ها رسید که شبیه آن برایشان ممکن نبود و به واسطه ی آن معجزه، سحر آنان باطل شد و حجت بر آنها تمام گشت. همین طور خداوند متعال حضرت عیسی علیه السلام را در زمانی به پیامبری مبعوث کرد که در آن زمان بیماری های مزمن رواج یافته بود و مردم به طب نیازمند بودند؛ پس حضرت عیسی علیه السلام به اذن الهی با معجزاتی مثل زنده کردن مردگان و شفا دادن نابینایان و مبتلایان به پیسی به سوی مردم آن روزگار آمد تا حجت آنان تمام شود. و خداوند تبارک و تعالی محمد صلی الله علیه و آله وسلم را در وقتی مبعوث کرد که روزگار رواج خطابه و سخنوری بود...؛ پس او با کتاب خدای عزوجل و مواعظ و احکامش مبعوث شد؛ کتابی که با آن، گفتار آن ها را باطل و حجت الهی را بر آنان تمام کرد.»

(۱۶)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ أَبِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

أَنَّ رَجُلًا سَأَلَ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا بَالُ الْقُرْآنِ لَا يَزْدَادُ عَلَى النَّشْرِ وَالْمَدْرَسِ إِلَّا غَضَاظَهُ فَقَالَ لِأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَمْ يَجْعَلْهُ لِزَمَانٍ دُونَ زَمَانٍ وَلَا لِنَاسٍ دُونَ نَاسٍ فَهُوَ فِي كُلِّ زَمَانٍ جَدِيدٌ وَعِنْدَ كُلِّ قَوْمٍ غَضٌّ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ.

عیون الاخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۸۷

ص: ۲۵

امام رضا علیه السلام به نقل از پدر خود علیه السلام میفرماید:

مردی از امام صادق علیه السلام پرسید که: «چرا هر چقدر نشر و تعلیم در قرآن کریم زیاد شود، [باز هم] تازه تر می شود؟ (و تکراری و کهنه نمیگردد؟)» [امام صادق علیه السلام] فرمود: «چون خداوند متعال آن را برای زمان و افراد خاصی قرار نداده (تا در زمانی دیگر کهنه و قدیمی به نظر آید)؛ پس در هر زمانی جدید و نزد تمامی افراد، تازه است تا روز قیامت».

ص: ۲۶

ب: معراج

ص: ۲۷

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

مَنْ كَذَّبَ بِالْمِعْرَاجِ فَقَدْ كَذَّبَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

صفات الشيعة، ص ۵۰

امام رضا علیه السلام می فرماید:

«هر که معراج را تکذیب کند، رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را تکذیب نموده است.»

بِإِسْنَادِهِ قَالَ [الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ]:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى سَخَّرَ لِي الْبُرَاقَ وَ هِيَ دَابَّةٌ مِنْ دَوَابِّ الْجَنَّةِ لَيْسَتْ بِالْقَصِيرِ وَلَا بِالطَّوِيلِ فَلَوْ أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَذِنَ لَهَا لَعَالَتِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ فِي جَزِيَةٍ وَاحِدَةٍ وَ هِيَ أَحْسَنُ الدَّوَابِّ لَوْنًا.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۳۲

به اسناد نقل شده، امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «خداوند (در شب معراج) بُراق را برای من مسخر نمود که از مرکب های بهشتی است؛... اگر خداوند به او اذن دهد با یک حرکت دنیا و آخرت را طی می کند...».

عَنْ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَنِ امِيرِ الْمُؤْمِنِينَ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ قَالَ:

دَخَلْتُ أَنَا وَ فَاطِمَةُ B عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَوَجَدْتُهُ يَبْكِي بُكَاءً

ص: ۲۸

شَدِيدًا فَقُلْتُ فَمَاذَاكَ أَبِي وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ مِمَّا الَّذِي أَبْكَأَكَ؟ فَقَالَ يَا عَلِيُّ لَيْلَهُ أُسْرِىَ بِي إِلَى السَّمَاءِ رَأَيْتُ نِسَاءً مِنْ أُمَّتِي فِي عَذَابٍ شَدِيدٍ فَأَنْكَرْتُ شَأْنَهُنَّ فَبَكَيْتُ لِمَا رَأَيْتُ مِنْ شِدَّةِ عَذَابِهِنَّ وَ رَأَيْتُ امْرَأَةً مُعَلَّقَةً بِشَعْرِهَا يَغْلِي دِمَاحُ رَأْسِهَا وَ رَأَيْتُ امْرَأَةً مُعَلَّقَةً بِلِسَانِهَا وَ الْحَمِيمُ يُصَبُّ فِي حَلْقِهَا... وَ رَأَيْتُ امْرَأَةً تَأْكُلُ لَحْمَ جَسَدِهَا وَ النَّارُ تُوقَدُ مِنْ تَحْتِهَا... فَقَالَ يَا بُنَيَّ أَمَّا الْمُعَلَّقَةُ بِشَعْرِهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ لَمَّا تَغَطَّى شَعْرُهَا مِنَ الرَّجَالِ وَ أَمَّا الْمُعَلَّقَةُ بِلِسَانِهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ تُؤَذَى زَوْجَهَا... وَ أَمَّا الَّتِي كَانَتْ تَأْكُلُ لَحْمَ جَسَدِهَا فَإِنَّهَا كَانَتْ تُزَيِّنُ بَدَنَهَا لِلنَّاسِ... ثُمَّ قَالَ وَيْلٌ لِمَرْأَةٍ أَغْضَبَتْ زَوْجَهَا وَ طُوبَى لِمَرْأَةٍ رَضِيَ عَنْهَا زَوْجُهَا.

عیون الاخبار الرضا علیه السلام ، ج ۲، ص ۱۰

امام رضا علیه السلام از پدران گرامی شان علیهم السلام ، از امیرمؤمنان علیه السلام نقل کرد که فرمود:

روزی من و فاطمه B به نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم رفتیم، ایشان را در حالی یافتیم که سخت می گریست. من عرض کردم: «پدر و مادرم فدایت یا رسول الله! چه باعث شده که شما این چنین گریه کنید؟» در پاسخ فرمودند: «ای علی! شبی که مرا به آسمان بردند (شب معراج) زنانی از امتم را در عذابی شدید دیدم و آن وضع برای من بسیار سخت بود؛ گریه ام از سختی عذاب آنان است که به چشم خویش دیدم؛ زنی را دیدم که به مویش در دوزخ آویخته بود و مغز سر او می جوشید، زن دیگری را دیدم که به زبانش در جهنم آویزان بود و آتش در حلقوم او می ریختند...، دیگری را دیدم که گوشت بدن خویش را می خورد و آتش در زیر او شعله می کشید!»... رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود:

ص: ۲۹

«ای دختر عزیزم! اما آن زنی که به موی سرش در آتش آویزان بود؛ فردی بود که موی سر خویش را از نامحرمان نمی پوشانید. آن زنی که به زبانش آویخته بود؛ کسی بود که با زبانش، شوهر خویش را آزار می داد... آن زنی که گوشت بدن خویش را می خورد؛ کسی بود که خود را برای نامحرمان زینت می کرد». آن گاه فرمود: «وای بر زنی که شوهر خویش را غضبناک کند و خوشا به حال بانویی که شوهرش از او راضی باشد!»

فصل چہارم: حقوق پیامبر اعظم صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بر مسلمانان

ص: ۳۱

ثُمَّ قَالَ أَبُو الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ جَدِّي عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

... قَالَ اجْتَمَعَ الْمُهَاجِرُونَ وَ الْأَنْصَارُ إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ فَقَالُوا: إِنَّ لَكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ مَثْوًى فِي نَفَقَتِكَ وَ فِي مَنْ يَأْتِيكَ مِنَ الْوُفُودِ وَ هَذِهِ أَمْوَالُنَا مَعَ دِمَائِنَا فَاحْكُمْ فِيهَا بَارًا مَأْجُورًا أَعْطِ مَا شِئْتَ وَ أَمْسِكْ مَا شِئْتَ مِنْ غَيْرِ حَرْجٍ. قَالَ فَأَنْزَلَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ عَلَيْهِ الرُّوحَ الْأَمِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ قُلْ لَا أَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى يَعْنِي أَنْ تُؤَدُّوا قَرَابَتِي مِنْ بَعْدِي...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۲۳۵

امام رضا علیه السلام به نقل از پدران گرامی شان علیهم السلام، از امام حسین علیه السلام نقل کرد که فرمود:

مهاجرین و انصار نزد رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم جمع شدند و گفتند: «ای رسول خدا! شما مخارجی دارید؛ برای نفقه و کسانی که به شما مراجعه می کنند؛ این جان و مال ما در اختیار شماست؛ آنچه می خواهید نگه دارید و آنچه می خواهید عطا کنید؛ بدون هیچ منع و محدودیتی!» پس

خداوند متعال جبرئیل علیه السلام را نازل کرد و به پیغمبر صلی الله علیه و آله وسلم گفت: « بگو: من در مقابل رسالتم از شما پاداشی نمی خواهم؛ مگر دوستی نزدیکانم (اهل بیتم)!» (۱) یعنی دوستی بستگانم بعد از من.

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرُّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

جَاءَ أَعْرَابِيٌّ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ ... فَقَالَ يَا رَسُولَ اللَّهِ هَلْ لِلْجَنَّةِ مِنْ

ص: ۳۲

° تَمَنِّيَ قَالَ نَعَمْ قَالَ مَا تَمُنُّهَا قَالَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ يَقُولُهَا الْعَبْدُ مُخْلِصًا بِهَا قَالَ وَ مَا إِخْلَاصُهَا قَالَ الْعَمَلُ بِمَا بُعِثْتُ بِهِ فِي حَقِّهِ وَ حُبُّ أَهْلِ بَيْتِي قَالَ فَذَاكَ أَبِي وَ أُمِّي وَ إِنَّ حُبَّ أَهْلِ الْبَيْتِ لَمِنْ حَقِّهَا قَالَ إِنَّ حُبَّهُمْ لَأَعْظَمُ حَقِّهَا

مستدرک الوسائل، ج ۵، ص ۳۵۹

امام رضا علیه السلام می فرماید:

یکی از اعراب بادیه نشین از رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم سوال کرد که: «آیا برای رفتن به بهشت بهایی باید پرداخت؟» حضرت رسول صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «بله، بهایش گفتن «لَمَّا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ است؛ با اخلاص!» عرض کرد: «اخلاصش در چیست؟» فرمود: «در عمل به آنچه مبعوث شدم به آن، آن گونه که حق آن است و محبت اهل بیتم». گفت: «پدر و مادرم به فدایت! حب اهل بیت از حقوق لا اله الا الله است؟» فرمود: «دوستی با اهل بیت علیهم السلام، بزرگ ترین حق آن است».

(۲۲)

وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ، عَنْ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَسَلَّمَ :

أَنَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ «فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ» قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ مَنْ أَصْحَابُ النَّارِ قَالَ: مَنْ قَاتَلَ عَلِيًّا بَعْدِي، فَأُولَئِكَ هُمْ [أَصْحَابُ النَّارِ مَعَ الْكُفَّارِ فَقَدْ كَفَرُوا بِالْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ، أَلَا وَ إِنَّ عَلِيًّا بَضَعَهُ مِنِّي فَمَنْ حَارَبَهُ فَقَدْ حَارَبَنِي وَ أَسْخَطَ رَبِّي...]

بحار الأنوار، ج ۲۷، ص ۲۰۳

امام رضا علیه السلام به نقل از امیرالمؤمنین علیه السلام فرمود:

پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم آیهی "فَأُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ" را قرائت نمودند. از ایشان پرسیده شد: «ای رسول خدا! چه کسانی اصحاب آتش هستند؟» حضرت صلی الله علیه و آله وسلم

ص: ۳۳

فرمود: «کسانی که بعد از من با علی علیه السلام بجنگند، همراه کفار در زمرهی اصحاب آتش هستند؛ چرا که آنان حق را با آن که واضح بود پوشاندند! بدانید که علی علیه السلام پارهی تن من است؛ هر که با او به جنگ برخیزد با من جنگیده و خداوند را خشمناک نموده است!»

(۲۳)

قَالَ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ :

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : مَنْ أَبْغَضَ أَهْلَ بَيْتِي وَ عَثَرْتِي لَمْ يَرِنِي وَ لَمْ أَرَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ
إِنَّ فِيكُمْ مَنْ لَا يَرَانِي بَعْدَ أَنْ يُفَارِقَنِي...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۱۱۵

امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «کسی که به

ص: ۳۴

اهل بیت و خانواده ی من ظلم کند؛ در قیامت مرا نخواهد دید و من هم او را نخواهم دید. همانا در بین شما کسانی هستند که بعد از مرگ، مرا نخواهند دید!»

(۲۴)

وَ بِإِسْنَادِهِ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ: حُرِّمَتِ الْجَنَّةُ عَلَى مَنْ ظَلَمَ أَهْلَ بَيْتِي - وَ عَلَى مَنْ قَاتَلَهُمْ وَ عَلَى الْمُعِينِ عَلَيْهِمْ وَ عَلَى مَنْ سَبَّهُمْ - أَوْلَيْكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ وَ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَ لَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَا يُزَكِّيهِمْ وَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ.

صحیفه الرضا، ص ۴۹

به اسناد نقل شده، امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول اکرم صلی الله علیه و آله و سلم فرمود: «بهشت بر کسی که به اهل بیت من علیهم السلام ظلم کند و با آن ها به جنگ برخیزد و به دشمنان آن ها یاری رسانده و یا آن ها را دشنام دهد، حرام شده است. این است تفسیر آیه [ای که می فرماید]: " آن ها بهره ای در آخرت نخواهند داشت؛ و خداوند با آن ها سخن نمی گوید و به آنان در قیامت نمی نگرد و آن ها را (از گناه) پاک نمی سازد؛ و عذاب دردناکی برای آن هاست "» (۱).

(۲۵)

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنِي مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مَعْبُدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ خَالِدٍ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

النَّظْرُ إِلَى ذُرِّيَّتِنَا عِبَادَةٌ قُلْتُ النَّظْرُ إِلَى الْأُمَّتِ مِنْكُمْ أَوْ النَّظْرُ إِلَى ذُرِّيَةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ: بَلِ النَّظْرُ إِلَى جَمِيعِ ذُرِّيَةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ عِبَادَةٌ مَا لَمْ يُفَارِقُوا مِنْهَا جُوهٌ وَ لَمْ يَتَلَوُّوا بِالْمَعَاصِي.

وسائل الشیعه، ج ۱۲، ص ۳۱۱

از امام رضا علیه السلام منقول است که می فرماید:

«نگاه کردن به ذریه ی (فرزندان) ما عبادت است». راوی گفت: «نگاه کردن به امامان یا (همه ی) ذریه ی پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم؟» حضرت علیه السلام فرمود: «نگاه کردن به تمامی ذریه ی (نسل) پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم عبادت است؛ تا آن که از راه پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم خارج نشده و به معاصی آلوده نگردند!»

(۲۷)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ أَبِيهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ

ص: ٣٥

١- . سورة ی مبارکه ی آل عمران، آیه ی ٧٧

عَنْ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَرْبَعَةٌ أَنَا الشَّفِيعُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ... مُعِينُ أَهْلِ بَيْتِي وَ الْقَاضِي لِهِمْ حَوَائِجَهُمْ عِنْدَ مَا اضْطُرُّوا إِلَيْهِ وَ الْمُحِبُّ لَهُمْ بِقَلْبِهِ وَ لِسَانِهِ وَ الدَّافِعُ عَنْهُمْ بِيَدِهِ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۲۵۹

امام رضا علیه السلام به نقل از اجداد طاهرينشان عليهم السلام از اميرالمؤمنين؛ علی علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «روز قیامت، من شفیع چهار گروه هستم: کمک کننده به اهل بیتم، برآورندهی حاجت های ایشان آن گاه که نیاز به آن پیدا کنند، آن که به قلب و زبان، آنان را دوست بدارد و کسیکه با توان خود از آن ها دفاع کند».

(۲۷)

قَالَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تُحْشَرُ ابْنَتِي فَاطِمَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ مَعَهَا ثِيَابٌ مَصْبُوعَةٌ بِالْدمَاءِ تَتَعَلَّقُ بِقَائِمِهِ مِنْ قَوَائِمِ الْعَرْشِ تَقُولُ يَا أَحْكَمَ الْحَاكِمِينَ أَحْكَمَ بَيْنِي وَ بَيْنَ قَائِلٍ وَ لِدِي قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَ يَحْكُمُ اللَّهُ لِابْنَتِي وَ رَبِّ الْكَعْبَةِ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۹

امام رضا علیه السلام می فرماید:

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «روز قیامت دخترم فاطمه B محشور می شود و همراه او لباس هایی آغشته به خون است؛ می گوید ای احکم الحاکمین! بین من و قاتل فرزندانم حکم فرما!» رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: «قسم به

ص: ۳۶

خدای کعبه! به نفع دخترم حکم می شود! (و ظالمین به دخترم و فرزندانم محکوم و مجازات می شوند)».

(۲۸)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ :

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : قَالَ وَعَزَّ رَبِّي إِنَّ جَمِيعَ أُمَّتِي لَمَوْقُوفُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ مَسْئُولُونَ عَنْ وِلَايَتِهِ وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ وَ قَفْوَهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ...

مسند الامام الرضا عليه السلام، ج ۱، ص ۳۵۳

امام رضا عليه السلام می فرماید:

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «قسم به عزت خداوند! روز قیامت همهی ائمتن نگه داشته شده و از آن ها در مورد "ولایت علی علیه السلام" سوال می شود و [این] همان قول خداوند است که فرمود: « آنان را نگه دارید! آن ها مسئولند(آن ها را نگه دارید، که باید بازپرسی شوند)».(۱)

(۲۹)

وَ يَسْتَأْذِنُهُ قَالَ :

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : الْوَيْلُ لِظَالِمِي أَهْلِ بَيْتِي عَذَابُهُمْ مَعَ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ .

صحیفه الرضا، ص ۵۸

به اسناد نقل شده، امام رضا عليه السلام می فرماید:

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «وای بر ظالمین اهل بیت من! عذاب آن ها با منافقین و در درک اسفل جهنم است!»

ص: ۳۷

وَ يَسْنَادِهِ قَالَ:

قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ: مَنْ اضْطَنَّعَ صَنِيعَهُ إِلَى وَاحِدٍ مِنْ وُلْدِ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ وَ لَمْ يُجَازِهِ عَلَيْهَا فَأَنَا أُجَازِيهِ غَدًا إِذَا لَقَيْتَنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

صحیفه الرضا، ص ۸۶

به اسناد نقل شده، امام رضا علیه السلام می فرماید:

امام علی علیه السلام از قول رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «هر کس برای فردی از فرزندان عبدالمطلب کاری انجام دهد و برای آن مزدی دریافت نکند؛ فردای قیامت، هنگام ملاقات با من، من مزد او را می دهم!»

وَ يَسْنَادِهِ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ اشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ وَ غَضَبُ رَسُولِهِ عَلَيَّ مَنْ أَهْرَقَ دَمَ ذُرِّيَّتِي - أَوْ آذَانِي فِي عَثْرَتِي.

صحیفه الرضا، ص ۶۲

به اسناد نقل شده، امام رضا علیه السلام می فرماید:

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «غضب خداوند و رسول او بر کسی که خون ذریه‌ی مرا بریزد یا عترتم را آزار دهد، شدت می گیرد!»

... عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ الْجُعْفِيِّ قَالَ سَمِعْتُ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيَّ يَقُولُ:

ص: ۳۸

لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى نَبِيِّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ قُلْتُ يَا رَسُولَ اللَّهِ قَدْ عَرَفْنَا اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَمَنْ أُولَى الْأَمْرِ الَّذِينَ قَرَنَ اللَّهُ طَاعَتَهُمْ بِطَاعَتِهِ فَقَالَ هُمْ خُلَفَائِي يَا جَابِرُ وَأَيُّمُهُ الْمُسْلِمِينَ بَعْدِي أَوْلَهُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ ثُمَّ الْحَسَنُ ثُمَّ الْحُسَيْنُ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ الْمَعْرُوفُ فِي التَّوْرَةِ بِالْبَاقِرِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَاسْتَدْرِكُهُ يَا جَابِرُ فَإِذَا لَقِيْتَهُ فَأَقْرِئْهُ مِنِّي السَّلَامَ ثُمَّ الصَّادِقُ جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى ثُمَّ مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ ثُمَّ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ ثُمَّ سَمِيُّ وَذُو كُنْيَتِي حُجَّهَ اللَّهُ فِي أَرْضِهِ وَبَيْتَتُهُ فِي عِبَادِهِ مُحَمَّدُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ذَلِكَ الَّذِي يَغِيبُ عَنْ شِيعَتِهِ وَأَوْلِيَائِهِ غَيْبُهُ لَا يَبْتُغِي فِيهَا عَلَى الْقَوْلِ بِإِمَامَتِهِ إِلَّا مَنْ امْتَحَنَ اللَّهُ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ.

أعلام الوری، ص ۳۹۷

... جابر انصاری می گوید:

چون خداوند متعال بر پیامبرش آیه ی «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ» را نازل نمود، گفتیم: «ای رسول خدا! ما خدا و رسولش را می شناسیم؛ اولی الامر چه کسانی هستند که خدا اطاعت آن ها را قرین اطاعت خود نموده است؟» رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «ای جابر! آن ها جانشینان من و امامان مسلمین بعد از من هستند؛ اولین ایشان علی بن ابیطالب علیه السلام است، سپس حسن، سپس حسین، سپس علی پسر حسین، سپس محمد پسر علی علیهم السلام که در تورات به باقر معروف است؛ و تو ای جابر! او را خواهی دید؛ وقتی با او ملاقات نمودی سلام مرا به او برسان! - سپس صادق؛ جعفر پسر محمد، سپس محمد پسر جعفر، سپس علی پسر موسی و سپس

ص: ۳۹

محمد پسر علی علیهم السلام ، سپس همنام من که دو کنیه ی من را دارد؛ حجه الله فی ارضه (حجت خدا در روی زمین) و بقیه الله فی عبادہ (ذخیره ی خدا در بین بندگانش)، فرزند حسن بن علی علیه السلام . او کسی است که ... از شیعیان و مؤمنین به ولایتش غایب می شود، غیبتی که کسی بر ایمان به ولایت و امامتش پایدار نخواهد ماند؛ مگر کسی که خداوند دلش را برای ایمان آزموده باشد».

(۳۳)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: يَا عَلِيُّ، خَلَقَ النَّاسَ مِنْ شَجَرٍ شَتَّى وَخَلَقْتُ أَنَا وَأَنْتَ مِنْ شَجَرَةٍ وَاحِدَةٍ، أَنَا أَصْلُهَا وَ أَنْتَ فَرْعُهَا وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ أَغْصَانُهَا وَ شِيعَتُنَا وَرَقُّهَا فَ مَنْ تَعَلَّقَ بِغُضَنِ مِنْ أَغْصَانِهَا أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۷۳

امام رضا علیه السلام به نقل از پدران خود علیهم السلام می فرماید: از امیرالمؤمنین علیه السلام ؛ علی علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم به من فرمود: «ای علی! مردم از درختان مختلف آفریده شدند و من و تو از درختی واحد آفریده شدیم که من اصل آن، تو فرع آن، حسن و حسین شاخه های آن و شیعیان ما برگ های آن هستند. خداوند کسی را که به شاخه ای از شاخه های آن چنگ زند، وارد بهشت خواهد نمود».

(۳۴)

رَوَوْا عَنْ أَبِي عَبَّاسٍ قَالَ:

ص: ۴۰

...قَدِمَ يَهُودِيٌّ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ... إِلَى أَنْ قَالَ... يَا مُحَمَّدُ فَأَخْبِرْنِي عَنْ وَصِيكَ مَنْ هُوَ فَمَا مِنْ نَبِيِّ إِلَّا وَ لَهُ وَصِيٌّ وَإِنَّ نَبِيَنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَوْصَى إِلَى يُوْشَعَ بْنِ نُونٍ فَقَالَ نَعَمْ إِنَّ وَصِيَّيَّ وَالْخَلِيفَةَ مِنْ بَعْدِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَبَعْدَهُ سِبْطَايَ الْحَسَنُ ثُمَّ الْحُسَيْنُ تَتْلُوهُ تِسْعَةً مِنْ صُلْبِ

الْحُسَيْنِ أَيْمَهُ أَبْرَارٌ قَالَ يَا مُحَمَّدُ فَسَمِّهِمْ لِي قَالَ نَعَمْ إِذَا مَضَى الْحُسَيْنُ فَابْنُهُ عَلِيُّ فَإِذَا مَضَى عَلِيُّ فَابْنُهُ مُحَمَّدٌ فَإِذَا مَضَى مُحَمَّدٌ فَابْنُهُ جَعْفَرٌ فَإِذَا مَضَى جَعْفَرٌ فَابْنُهُ مُوسَى فَإِذَا مَضَى مُوسَى فَابْنُهُ عَلِيُّ فَإِذَا مَضَى مُحَمَّدٌ فَإِذَا مَضَى مُحَمَّدٌ فَابْنُهُ عَلِيُّ فَإِذَا مَضَى عَلِيُّ فَابْنُهُ الْحَسَنُ فَإِذَا مَضَى الْحَسَنُ فَابْنُهُ الْحُجَّجَةُ بْنُ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ فَهَذِهِ اثْنَا عَشَرَ إِمَامًا عَلَى عَدَدِ نُبُوءَاتِ بَنِي إِسْرَائِيلَ قَالَ فَأَيْنَ مَكَانَهُمْ فِي الْجَنَّةِ قَالَ مَعِيَ فِي دَرَجَتِي قَالَ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنْتَ رَسُولُ اللَّهِ وَ أَشْهَدُ أَنََّّهُمُ الْأَوْصِيَاءُ بَعْدَكَ...

بحار الأنوار، ج ۳۶، ص ۲۸۳

از ابی عباس روایت شده است:

فردی یهودی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم رسید و گفت: «ای محمد! مرا خبر ده که وصی تو کیست؟ هیچ پیامبری بدون وصی نیست؛ حضرت موسی علیه السلام، پیامبر ما یوشع بن نون علیه السلام را وصی قرار داد». حضرت فرمودند: «بله! وصی و جانشین من علی بن ابیطالب علیه السلام است و بعد از او فرزندانم حسن علیه السلام و حسین علیه السلام و پس از او، نه تن از صُلب حسین علیه السلام خواهند بود؛ که امامانی نیکو کارند!»

یهودی گفت: «ای محمد! آنان را برایم نام ببر!» فرمود: «پس از حسین، پسرش علی و پس از علی، پسرش محمد و پس از محمد، پسرش جعفر و پس از جعفر، پسرش

ص: ۴۱

موسی و پس از موسی، پسرش علی و پس از علی، پسرش محمد و پس از محمد، پسرش علی و پس از علی، پسرش حسن و بعد از او، حجه بن الحسن علیهم السلام؛ ایشان دوازده امام به عدد نقباء بنی اسرائیل اند. یهودی گفت: «موقعیشان در بهشت چگونه است؟» حضرت صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «با من و در درجهی من هستند». مرد یهودی گفت: «شهادت می دهم که معبودی جز خدای یگانه نیست و تو فرستادهی خدایی و شهادت می دهم که ایشان اوصیای بعد از تو هستند!»

(۳۵)

حَدَّثَنَا أَبِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ الْمَالِكِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ إِبرَاهِيمَ بْنِ أَبِي مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا عَنْ أَبِيهِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: يَا عَلِيُّ أَنْتَ الْمَظْلُومُ مِنْ بَعِيدٍ فَوَيْلٌ لِمَنْ ظَلَمَكَ وَاعْتَدَى عَلَيْكَ وَطُوبَى لِمَنْ تَبَعَكَ... يَا عَلِيُّ أَنْتَ سَيِّدُ هَذِهِ الْأُمَّةِ بَعِيدٍ وَأَنْتَ إِمَامُهَا وَخَلِيفَتِي عَلَيْهَا مَنْ فَارَقَكَ فَارَقَنِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَمَنْ كَانَ مَعَكَ كَانَ مَعِيَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَا عَلِيُّ أَنْتَ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِي وَصَدَّقَنِي وَأَنْتَ أَوَّلُ مَنْ أَعَانَنِي عَلَى أَمْرِي وَجَاهَدَ مَعِيَ عِدُوِّي وَأَنْتَ أَوَّلُ مَنْ صَلَّى مَعِيَ وَالنَّاسُ يَوْمَئِذٍ فِي غَفْلَةِ الْجَهَالَةِ... وَإِنَّ رَبِّي عَزَّوَجَلَّ أَقْسَمَ بِعِزَّتِهِ أَنَّهُ لَا يَجُوزُ عَقَبَهُ الصِّرَاطُ إِلَّا مَنْ مَعَهُ بَرَاءَةٌ بَوْلَايَتِكَ وَوَلَايَةِ الْأَيْمَةِ مِنْ وُلْدِكَ وَأَنْتَ أَوَّلُ مَنْ يَرِدُ حَوْضِي تَسْقِي مِنْهُ أَوْلِيَاءَكَ وَتَدُودٌ عَنْهُ أَعْدَاءَكَ وَأَنْتَ صَاحِبِي إِذَا قُمْتُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ تُشَفِّعُ لِمُحِبِّينَا فَتُشَفِّعُ فِيهِمْ وَأَنْتَ أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ

ص: ۴۲

امام رضا علیه السلام به نقل از امام حسین علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم به امیرالمؤمنین؛ علی علیه السلام فرمود: «ای علی! بعد از من به تو ستم خواهد شد؛ وای بر کسی که به تو ظلم کند و به حق تو تجاوز نماید و خوشا به حال کسی که از تو تبعیت کند! ای علی! تو آقای این امت و امام و جانشین بعد از من هستی؛ هر که از تو جدا شود، روز قیامت از من جدا خواهد بود و کسی که با تو باشد، روز قیامت با من خواهد بود. ای علی! تو اولین کسی هستی که به من ایمان آورد؛ مرا تصدیق نمود؛ کمک کارم بود و با من جهاد نمود. تو اولین کسی هستی که با من نماز خواند؛ در زمانی که مردم در نادانی و جهالت به سر می بردند. قسم به عزت خداوند! که هیچ کس از صراط نخواهد گذشت مگر این که همراه او سند ایمان به ولایت تو و امامان از اولاد تو

باشد. تو اول کسی هستی که بر حوض من وارد می شوی و از آن، مؤمنین به ولایت خود را سیراب می کنی و دشمنانت را محروم می سازی. تو همراه خواهی بود وقتی که در مقام محمود می ایستم و شفاعت می کنی برای دوستانمان و از آن ها دستگیری می شود، تو اولین کسی هستی که وارد بهشت می شوی و پرچم من به دست تو خواهد بود».

(۳۶)

حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرَّضَا، عَنْ أَبِيهِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، قَالَ:

ص: ۴۳

قَالَ لِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: أَنَا مَدِينَةُ الْعِلْمِ وَأَنْتَ الْبَابُ، وَكَذَبَ مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ يَصِلُ إِلَى الْمَدِينَةِ لَا مِنْ قِبَلِ الْبَابِ.

بحار الأنوار، ج ٤٠، ص ٢٠٧

امام رضا عليه السلام از پدران خود عليهم السلام نقل می کند که امیرالمومنین علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم به من فرمود: «من شهر علم هستم و تو دروازه ی آن؛ دروغ پنداشته کسی که گمان کند به شهر می رسد جز از دروازه ی آن».

(٣٧)

وَ بِإِسْنَادِهِ قَالَ:

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَقُومَ قَائِمٌ لِلْحَقِّ مِنَّا وَ ذَلِكَ حِينَ يَأْذُنُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ وَ مَنْ تَبِعَهُ نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُ هَلَكَ اللَّهُ عِبَادَ اللَّهِ فَأُتُوهُ وَ لَوْ عَلَى الثَّلْجِ فَإِنَّهُ خَلِيفَةُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ خَلِيفَتِي.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ٢، ص ٥٩

به اسناد نقل شده، امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: «قیامت بر پا نمی شود؛ جز این که برپا دارنده ی حق (مهدی علیه السلام) که از ما است قیام کند و ظهورش زمانی است که خدا اجازه دهد. پیروان او نجات یافته و مخالفینش هلاک خواهند شد. خدا را! خدا را! بندگان خدا! به او بیوندید؛ گرچه بر روی برف باشد! همانا او خلیفه ی خدا و جانشین من است»

(٣٨)

وَ بِإِسْنَادِهِ قَالَ:

ص: ٤٤

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي قَوْلِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى «يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ بِإِمَامِهِمْ» قَالَ يُدْعَى كُلُّ قَوْمٍ بِإِمَامِ زَمَانِهِمْ وَكِتَابِ اللَّهِ وَسُنَّةِ نَبِيِّهِمْ.

صحیفه الرضا، ص ۴۹

به اسناد نقل شده، امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم در توضیح قول خدای تعالی که می فرماید: «(به یاد آورید) روزی را که هر گروهی را به پیشوایان می خوانیم»^(۱) فرمود: «هر قومی به امام زمان خود و کتاب خداوند و سنت پیامبر خود فرا خوانده می شوند».

(۳۹)

قَالَ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ :

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : التُّجُومُ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ وَ أَهْلُ بَيْتِي عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ ...

مسند الامام الرضا عليه السلام، ج ۱، ص ۱۰۶

امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «ستارگان، مایه ی امنیت اهل آسمانند و اهل بیت علیهم السلام من، مایه ی امنیت امت من!»

ص: ۴۵

۱- .سوره ی مبارکه ی اسراء، آیه ی ۷۱

فصل ششم: تبیین جایگاه شیعیان در کلام پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم

ص: ۴۷

قَالَ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ :

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : تُوَضَّعُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنَابِرٌ حَوْلَ الْعَرْشِ لِشِيعَتِي وَشِيعَةِ أَهْلِ بَيْتِي الْمُخْلِصِينَ فِي وِلَايَتِنَا وَ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ هَلُمُّوا يَا عِبَادِي إِلَيَّ لِأُنْشِرَ عَلَيْكُمْ كِرَامَتِي فَقَدْ أُودِيْتُمْ فِي الدُّنْيَا.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۶۰

امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «روز قیامت منبرهایی پیرامون عرش برای شیعیان من و شیعیان اهل بیتم که در ولایت ما اخلاص دارند، نهاده می شود و خداوند عزوجل می فرماید: "ای بندگانم! بیایید تا کرامتم را بر شما بگسترانم؛ که شما در دنیا اذیت شده اید!"»

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ :

عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عَنْ جِبْرِئِيلَ عَنْ مِيكَائِيلَ عَنْ إِسْرَافِيلَ عَنِ اللَّهِ تَعَالَى حَيْلَ جَلَالُهُ أَنَّهُ قَالَ أَنَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا خَلَقْتُ الْخَلْقَ بِقُدْرَتِي... لَا أَقْبَلُ عَمَلٍ عَامِلٍ مِنْهُمْ إِلَّا بِالْإِقْرَارِ بِوِلَايَتِهِ مَعَ نُبُوهِ مُحَمَّدٍ رَسُولِي وَهُوَ يَدِي الْمَبْسُوطَةُ عَلَيَّ عِبَادِي وَهُوَ النِّعْمَةُ الَّتِي أَنْعَمْتُ بِهَا عَلَيَّ مَنْ أَحَبَّبْتُهُ مِنْ عِبَادِي فَمَنْ أَحَبَّبْتُهُ مِنْ عِبَادِي وَتَوَلَّيْتُهُ عَرَفْتُهُ وَوَلَّيْتُهُ وَ مَعْرِفَتُهُ وَ مَنْ أَبْغَضْتُهُ مِنْ عِبَادِي أَبْغَضْتُهُ لِعُدُولِهِ عَنْ مَعْرِفَتِهِ وَ وِلَايَتِهِ فَبِعِزَّتِي حَلَفْتُ وَ بِجَلَالِي قَسَمْتُ إِنَّهُ لَا يَتَوَلَّى عَلِيًّا عَبْدٌ مِنْ عِبَادِي إِلَّا زَخَرَحْتُهُ عَنِ النَّارِ وَ أَدْخَلْتُهُ الْجَنَّةَ وَ لَا يُبْغِضُهُ عَبْدٌ مِنْ عِبَادِي وَ يَعْدِلُ عَنْ وِلَايَتِهِ إِلَّا أَبْغَضْتُهُ وَ أَدْخَلْتُهُ النَّارَ وَ بُئْسَ الْمَصِيرُ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۹

ص: ۴۸

امام رضا علیه السلام از قول پدران خود علیهم السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم از قول جبرئیل علیه السلام و او از قول میکائیل علیه السلام و او از قول اسرافیل علیه السلام فرمود که خداوند متعال می فرماید: «من، الله هستم که معبودی جز من نیست؛ آفریدگان را با قدرتم آفریدم... من عمل کسی را نمی پذیرم مگر به اقرار به ولایت علی همراه با نبوت رسولم؛ محمد. او (علی علیه السلام) دست من است که به سوی بندگانم دراز شده است و نعمتی است که هر کس از بندگانم را که بخواهم از آن بهره مند می کنم. پس هر کدام از بندگانم را که دوست داشته باشم؛ ولایت و معرفت او را به او می شناسانم و بر هر کدام از بندگانم که غضب نمایم؛ به خاطر رویگردانی آن بنده از معرفت و ولایت او (علی علیه السلام) است. پس قسم یاد می کنم به عزت و جلالم! که هیچ کدام از بندگانم ولایت علی را نمی پذیرد؛ مگر این که او را از آتش ایمن می گردانم و وارد بهشت می سازم. و بنده ای از بندگانم او را دشمن نداشته و از پذیرش ولایتش رویگردان نمی شود؛ مگر اینکه بر او غضبناک شده و او را وارد جهنم می سازم؛ و جهنم چه بد جایگاهی است!»

(۴۲)

حَدَّثَنَا الْإِمَامُ أَبُو الْحَسَنِ عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدٍ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي الْحُسَيْنِ قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي الْحُسَيْنِ بْنُ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ مَنْ أَطَاعَنِي وَسَلَّمَ لِعَلِّيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ بَعْدِي وَاقْرَأْ بَوْلَايَتِهِ وَ

ص: ۴۹

أَصْحَابُ النَّارِ مَنْ سَخَطَ الْوَلَايَةَ وَ نَقَضَ الْعَهْدَ وَ قَاتَلَهُ بَعْدِي.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۲۸۰

امام رضا علیه السلام به نقل از پدران خود علیهم السلام، از امیرالمؤمنین؛ علی علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم آیه ی "هرگز دوزخیان و بهشتیان یکسان نیستند؛ اصحاب بهشت رستگار و پیروزند!" را تلاوت کرده، سپس فرمودند: «هر کس مرا اطاعت کرده و بعد از من تسلیم علی بن ابیطالب علیه السلام بوده و به ولایت او اقرار نماید؛ جزو بهشتیان است و هر کس از ولایت علی علیه السلام ناراضی بوده و پیمان او را نقض کند و با او به جنگ برخیزد؛ جزو دوزخیان است».^(۱)

(۴۳)

قَالَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَسَلَّمَ: أَتَانِي جَبْرَائِيلُ عَنْ رَبِّي تَبَارَكَ وَ تَعَالَى وَ هُوَ يَقُولُ رَبِّي يُقْرُئُكَ السَّلَامَ وَ يَقُولُ يَا مُحَمَّدُ بَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ وَ يُؤْمِنُونَ بِكَ وَ بِأَهْلِ بَيْتِكَ بِالْجَنَّةِ فَلَهُمْ عِنْدِي جَزَاءُ الْحُسْنَى وَ سَيَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ.

بحار الأنوار، ج ۶۵، ص ۱۹

امام رضا علیه السلام می فرماید:

جبرئیل علیه السلام به رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم گفت: «خدایم به تو سلام می رساند و می فرماید: "ای محمد! مؤمنینی را که اعمال صالح انجام داده و به تو و اهل بیت تو ایمان دارند، به بهشت بشارت ده که برایشان نزد من جزای نیکوست و به زودی وارد بهشت خواهند شد!"».

ص: ۵۰

۱- .سوره ی مبارکه ی حشر، آیه ی ۲۰

حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ مُوسَى الرِّضَا قَالَ حَدَّثَنِي أَبِي مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: يَا عَلِيُّ طُوبَى لِمَنْ أَحَبَّكَ وَصَدَّقَ بِكَ وَوَيْلٌ لِمَنْ أَبْغَضَكَ وَكَذَّبَ بِكَ مُجْبُوكٌ مَعْرُوفُونَ فِي السَّمَاءِ السَّابِعَةِ وَالْأَرْضِ السَّابِعَةِ السُّفْلَى وَمَا بَيْنَ ذَلِكَ هُمْ أَهْلُ الدِّينِ وَالْوَرَعِ وَالسَّمْتِ الْحَسَنِ وَالتَّوَاضُعِ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ حَاشِعَهُ أَبْصَارُهُمْ وَجِلَّهُ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَقَدْ

عَرَفُوا حَقَّ وَلَايَتِكَ وَأَلْسِنَتُهُمْ نَاطِقَةٌ بِفَضْلِكَ وَأَعْيُنُهُمْ سَاكِبَةٌ تَحُنُّنًا عَلَيْكَ وَعَلَى الْأَئِمَّةِ مِنْ وُلْدِكَ... إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَتَصَلِّيَ عَلَيْهِمْ وَتُؤَمِّنُ عَلَى دُعَائِهِمْ وَتَسْتَغْفِرُ لِلْمُذْنِبِ مِنْهُمْ...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۲۶۱

امام رضا علیه السلام به نقل از پدران خود علیهم السلام، از امیرالمؤمنین؛ علی علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «ای علی! خوشا به سعادت کسانی که تو را دوست داشته و تصدیق کنند! وای بر کسی که بغض تو را داشته و تکذیب کند! دوستان تو در آسمان هفتم و طبقه هفتم زمین و بین آن دو شناخته شده اند! آن ها اهل دین، پرهیزکاری، نیکوکاری و تواضع برای خداوند متعال اند، چشم های آن ها از خوف خدا فرو افتاده و قلب های آن ها از یاد خدا هراسان است، حق ولایت تو را شناخته و به آن معتقدند، زبان هایشان به ذکر فضایل تو گویا و چشم هایشان بر تو و امامان بعد از تو علیهم السلام گریان است، فرشتگان الهی بر آن ها درود فرستاده، دعای آن ها را

(۴۵)

حدّثنی علی بن موسی عن أبیه جعفر عن أبیه جعفر ابن محمّد عن أبیه محمّد بن علی عن أبیه علی بن الحسین عن أبیه الحسین بن علی بن أبي طالب صلوات الله عليهم أجمعين قال: قال علی عليه السلام :

قَالَ لِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مَنْ سَيَّرَهُ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ آمِنًا مُطَهَّرًا لَا يَحْزُنُهُ الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ فَلْيَتَوَلَّكَ وَ لِيَتَوَلَّ ابْنَيْكَ الْحَسَنَ وَ الْحُسَيْنَ وَ عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ وَ مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ وَ جَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ وَ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ وَ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى وَ مُحَمَّدًا وَ عَلِيًّا وَ الْحَسَنَ ثُمَّ الْمَهْدِيَّ وَ هُوَ خَاتَمُهُمْ.

بحار الأنوار، ج ۳۶، ص ۲۵۸

امام رضا عليه السلام به نقل از پدران خود عليهم السلام ، از امیرالمومنین عليه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «هر که دوست دارد خداوند متعال را ملاقات کند در حالی که در امان و پاکیزه است و رسوایی بزرگ روز قیامت او را غمگین نسازد؛ باید ولایت تو و پسرانت، حسن و حسین، علی پسر حسین، محمد پسر علی، جعفر پسر محمد، علی پسر موسی، محمد پسر علی، علی پسر محمد و حسن عليهم السلام ، سپس مهدی علیه السلام که خاتم آن هاست، را بپذیرد!»

(۴۶)

كَتَبَ أَبُو الْحَسَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ:

... إِنَّ مُحَمَّدًا كَانَ أَمِينًا لِلَّهِ فِي أَرْضِهِ فَلَمَّا قُبِضَ مُحَمَّدٌ كُنَّا

ص: ۵۲

أَهْلَ الْبَيْتِ وَرَثَتَهُ وَإِنَّا لَنَعْرِفُ الرَّجُلَ إِذَا رَأَيْنَاهُ بِحَقِيقَةِ الْإِيمَانِ وَحَقِيقَةِ النُّفَاقِ وَإِنَّ شَيْعَتَنَا لَمَكْتُوبُونَ بِأَسْمَائِهِمْ وَأَسْمَاءِ آبَائِهِمْ
أَخَذَ اللَّهُ عَلَيْنَا وَعَلَيْهِمُ الْمِيثَاقَ يَرُدُّونَ مَوْرِدَنَا...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲۶، ص ۱۴۲

امام رضا علیه السلام می فرماید:

"...محمد صلی الله علیه و آله وسلم ؛ امین خدا در روی زمین بود. پس از رحلت ایشان ما اهل بیت، ورثه او و امین های الهی در زمین هستیم. هرگاه به شخصی بنگریم، ایمان یا نفاق باطنی او را می شناسیم. نام شیعیان ما و پدرانشان نزد ماست و خداوند از ما و آن ها پیمان گرفته است؛ هر جا که ما وارد شویم، آن ها نیز وارد می شوند."

ص: ۵۳

فصل هفتم: زیارت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم و آنچه در جایگاه آن است.

ص: ۵۵

قَالَ [الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَام]:

... قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: مَنْ زَارَنِي فِي حَيَاتِي أَوْ بَعْدَ مَوْتِي فَقَدْ زَارَ اللَّهَ تَعَالَى وَدَرَجَةُ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فِي الْجَنَّةِ أَرْفَعُ الدَّرَجَاتِ فَمَنْ زَارَهُ فِي دَرَجَتِهِ فِي الْجَنَّةِ مِنْ مَنْزِلِهِ فَقَدْ زَارَ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۱۱۵

امام رضا علیه السلام می فرماید:

... رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: «کسی که مرا در زمان حیات یا بعد از مرگم زیارت کند، در واقع، حقیقت خداوند متعال را زیارت کرده است.» [در ادامه امام رضا علیه السلام فرمودند:] «و درجه‌ی پیامبر بالاترین درجات در بهشت است؛ هر که او را در درجه و موقعیتش در بهشت، زیارت کند؛ همانا خداوند تبارک و تعالی را زیارت نموده است.»

حَدَّثَنَا أَبِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى الْعَطَّارُ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ بْنِ بَرِيْعٍ عَنْ صَالِحِ بْنِ عُقْبَةَ عَنْ زَيْدِ الشَّحَامِ قَالَ:

... قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَا لِمَنْ زَارَ وَاحِدًا مِنْكُمْ قَالَ كَمَنْ زَارَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ .

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۲۶۲

[از امام رضا علیه السلام نقل است که:]

... از امام صادق علیه السلام سوال شد: «برای کسی که یکی از شما ائمه علیهم السلام را زیارت کند چه چیزی است؟» حضرت علیه السلام فرمود: «مانند این است که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را زیارت کرده است.»

عَنْ سُلَيْمَانَ بْنِ حَفْصِ الْمَرْوَزِيِّ قَالَ:

سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ : إِنَّ ابْنِي عَلِيَّ [عَلِيًّا] مَقْتُولٌ بِالسَّمِّ ظُلْمًا وَ مَدْفُونٌ إِلَى جَنْبِ هَارُونَ بِطُوسَ مَنْ زَارَهُ كَمَنْ زَارَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ .

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۲۶۰

سليمان مروزی گوید:

از امام کاظم علیه السلام شنیدم که فرمود: «همانا پسر علی (امام رضا علیه السلام)، مظلومانه به وسیله سم کشته و در کنار قبر هارون در سرزمین توس مدفون خواهد شد؛ کسی که او را زیارت کند مانند کسی است که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم را زیارت نموده است».

حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ زِيَادٍ بْنُ جَعْفَرٍ الْهَمْدَانِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ بْنِ هَاشِمٍ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ عَيْسَى بْنِ عُبَيْدٍ قَالَ حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ سُلَيْمَانَ الْمِصْرِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ إِبْرَاهِيمَ بْنِ أَبِي حُجْرٍ الْأَسْلَمِيِّ قَالَ حَدَّثَنَا قَبِيصَةُ بْنُ جَابِرِ بْنِ يَزِيدِ الْجَعْفَرِيِّ قَالَ سَمِعْتُ وَصِيَّ الْأَوْصِيَاءِ وَ وَارِثَ عِلْمِ الْأَنْبِيَاءِ أَبَا جَعْفَرٍ

مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ يَقُولُ حَدَّثَنِي سَيِّدُ الْعَابِدِينَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ عَنْ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ سَيِّدِ الْأَوْصِيَاءِ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ سَلَّمَ : سَيُتَدَفَّنُ بَضْعَةٌ مِنِّي بِأَرْضِ خُرَّاسَانَ مَا زَارَهَا مَكْرُوبٌ إِلَّا نَفَسَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ كُرْبَتَهُ وَ لَا مُدْنِبٌ إِلَّا غَفَرَ اللَّهُ ذُنُوبَهُ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۲۵۷

ص: ۵۷

امام رضا علیه السلام به نقل از پدران خود علیهم السلام نقل می فرماید که:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «به زودی پاره‌ی تن من در سرزمین خراسان مدفون خواهد شد؛ هیچ سختی دیده‌ای او زیارت نمی‌کند، مگر اینکه خداوند سختی او را آسان می‌سازد (گشایش در کارش ایجاد می‌نماید) و هیچ گنهکاری او را زیارت نمی‌کند، مگر اینکه خداوند گناهانش را می‌بخشد».

ص: ۵۸

وَ يَسْنَادِهِ قَالَ:

إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَسَلَّمَ قَالَ ... مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ نِعْمَةً فَلْيُحْمَدِ اللَّهَ وَ مَنْ اسْتَبَطَأَ الرِّزْقَ فَلْيَسْتَغْفِرِ اللَّهَ وَ مَنْ حَزَنَهُ أَمْرٌ فَلْيُقِلْ لَآ حَوْلَ وَ لَآ قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ.

صحیفه الرضا علیه السلام، ص ۸۴

با اسناد نقل شده، امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمودند: «هر کس که خدا به او نعمتی داد؛ باید خدا را شکر کند، کسیکه در روزی اش تأخیر شد؛ باید استغفار نماید و کسیکه امری او را غمگین کرد بگوید: "لَا حَوْلَ وَ لَآ قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ"».

حَدَّثَنَا تَمِيمُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمِ الْقُرَشِيِّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا أَبِي عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَلِيِّ الْأَنْصَارِيِّ عَنْ عَبْدِ السَّلَامِ بْنِ صَالِحِ الْهَرَوِيِّ قَالَ سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ عَلِيَّ بْنَ مُوسَى الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ يَقُولُ ... حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ أَبِيهِ عَنْ آبَائِهِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَسَلَّمَ لَا تَلْبَسُوا لِيَأْسَ أَعْدَائِي وَ لَا تَطْعَمُوا مَطَاعِمَ أَعْدَائِي وَ لَا تَسْلُكُوا مَسَالِكَ أَعْدَائِي فَتَكُونُوا أَعْدَائِي كَمَا هُمْ أَعْدَائِي.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۲۳

امام رضا علیه السلام به نقل از پدران خود علیهم السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم می فرمود: «لباس دشمنان مرا به تن نکنید، طعام دشمنان مرا نخورید و راه دشمنان مرا مپیماید؛ زیرا در این صورت، جزو دشمنان من می شوید؛ همان طور که آنان دشمن من هستند!»

وَ يَأْسَنَادِهِ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ مَنْ عَامَلَ النَّاسَ فَلَمْ يَظْلِمُهُمْ وَ حَادَثَهُمْ فَلَمْ يَكْذِبْهُمْ وَ وَعَدَهُمْ فَلَمْ يُخْلِفْهُمْ فَهُوَ مُؤْمِنٌ كَمَلَتْ مُرُوتُهُ وَ ظَهَرَتْ عَدَالَتُهُ وَ وَجِبَتْ أُخُوَّتُهُ وَ حَزُمَتْ غِيْبَتُهُ.

صحیفه الرضا علیه السلام، ص ۴۸

با اسناد نقل شده، امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «کسی که در معاشرت با مردم ستم نکند، در گفتار با آنان دروغ نگوید و در وعده اش تخلف نرزد؛ مؤمنی است که جوانمردی اش کامل، عدالتش آشکار، برادری او لازم و غیبتش حرام است».

حَدَّثَنَا أَبِي رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا الْحُسَيْنُ بْنُ أَحْمَدَ الْمَالِكِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ إِبرَاهِيمَ بْنِ أَبِي مَحْمُودٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا عَنْ أَبِيهِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ:

أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ: ... مَنْ أَصْغَى إِلَى نَاطِقٍ فَقَدْ عَبَدَهُ فَإِنْ كَانَ النَّاطِقُ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ فَقَدْ عَبَدَ اللَّهَ وَ إِنْ كَانَ النَّاطِقُ عَنِ إِنْسٍ فَقَدْ عَبَدَ إِنْسِي ثُمَّ قَالَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ يَا ابْنَ أَبِي مَحْمُودٍ إِنَّ مُخَالَفَتِنَا وَضَعُوا أَخْبَاراً فِي فَضَائِلِنَا وَ جَعَلُوهَا عَلَى ثَلَاثَةِ أَقْسَامٍ أَحَدُهَا الْغُلُوبُ وَ ثَانِيهَا التَّقْصِيرُ فِي أَمْرِنَا وَ ثَالِثُهَا التَّضْيِيرُ بِمَثَالِبِ أَعْدَائِنَا فَإِذَا سَمِعَ النَّاسُ الْغُلُوبَ فِينَا كَفَرُوا شِيَعَتَنَا وَ نَسَبُوهُمْ إِلَى

الْقَوْلِ بِرُبُوبِيَّتِنَا وَإِذَا سَمِعُوا التَّقْصِيرَ اعْتَقَدُوهُ فِينَا وَإِذَا سَمِعُوا مَثَلِبَ أَعْدَائِنَا بِأَسْمَائِهِمْ ثَلَبُونَا بِأَسْمَائِنَا.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۳۰۴

... امام رضا علیه السلام می فرماید:

پدرم به نقل از اجدادشان علیهم السلام به من خبر دادند که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «هر کس به گوینده ای گوش سپارد، بی گمان او را عبادت کرده است. پس اگر آن گوینده، از خدای عزوجل بگوید؛ شنونده، خدا را عبادت کرده است و اگر از شیطان بگوید؛ شنونده، شیطان را عبادت کرده است.»

سپس حضرت رضا علیه السلام فرمود: «مخالفان ما اخباری در فضایل ما ساخته اند که به سه دسته تقسیم می شوند: یک قسم اخبار غلوآمیز است، دیگری اخباری که در حق ما کوتاهی کرده اند و سوم، اخباری که از دشمنان ما به صراحت اسم می برند و عیب هایشان را بازگو می کنند. مردم وقتی اخبار غلو آمیز را بشنوند، شیعیان ما را تکفیر می کنند و اعتقاد به خدا بودن ما را، به آن ها نسبت می دهند. وقتی اخباری را که در حق ما تفریط و کوتاهی نموده اند می شنوند، آن ها را باور می کنند و هرگاه اخباری را که از دشمنان ما به صراحت نام برده و بدگویی می کنند بشنوند، به ما بی حرمتی می کنند!»

(۵۵)

وَ يَسْتَأْذِنُهُ قَالَ:

حَدَّثَنِي أَبِي عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ قَالَ أَبُو جَحِيْفَةَ أَتَيْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ وَ أَنَا أَتَجَشَّأُ فَقَالَ لِي يَا أَبَا جَحِيْفَةَ أَكْفُفْ جُشَاكَ

فَإِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ شِبَعًا فِي الدُّنْيَا أَطْوَلُهُمْ جُوعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ...

صحيفه الرضا علیه السلام، ص ۶۹

ص: ۶۲

امام رضا علیه السلام به نقل از پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله وسلم میفرماید:

«... گرسنه ترین افراد در قیامت، سیرترین مردم در دنیا هستند.»

(۵۶)

عَنِ الرَّضَا قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: لَا تُضَعُّوا صَلَوَاتِكُمْ فَإِنَّ مَنْ ضَيَّعَ صَلَاتَهُ حَشِرَ مَعَ قَارُونَ وَ هَامَانَ، وَ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ النَّارَ مَعَ الْمُنَافِقِينَ فَالْوَيْلُ لِمَنْ لَمْ يُحَافِظْ عَلَى صَلَاتِهِ...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۳۱

امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «نمازتان را ضایع نسازید؛ کسی که نمازش را ضایع کند، با قارون و هامان محشور خواهد شد و خداوند را حق و سزاوار است که او را با منافقین وارد جهنم سازد. پس وای بر کسی که نمازش را محافظت نکند!»

(۵۷)

وَ بِهَذَا الْأِسْنَادِ قَالَ [الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَام]:

قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ: ... سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخَلُ بِهِ الْجَنَّةُ قَالَ تَقْوَى اللَّهِ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَ سُئِلَ عَنْ أَكْثَرِ مَا يُدْخَلُ بِهِ النَّارُ قَالَ الْأَجُوفَانِ الْبَطْنُ وَ الْفَرْجُ.

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۳۸

امام رضا علیه السلام از قول امیرالمؤمنین؛ علی علیه السلام می فرماید:

از رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم در مورد آنچه بیشتر سبب بهشت رفتن

ص: ۶۳

است پرسیدند، حضرت فرمود: «پرهیزکاری و خوش اخلاقی». از ایشان در مورد آنچه بیشتر سبب جهنم رفتن است سوال شد، فرمود: «شکم و شهوت».

(۵۸)

حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْقَاسِمِ الْمَعْرُوفُ بِأَبِي الْحَسَنِ الْمُفَسِّرِ الْجُرْجَانِيُّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ حَدَّثَنَا يُونُسُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ زِيَادٍ وَعَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ سَيَّارٍ عَنْ أَبِيهِمَا عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ... أَحَبُّ فِي اللَّهِ وَ أَبْغَضُ فِي اللَّهِ وَ وَالٍ فِي اللَّهِ وَ عِمَادٍ فِي اللَّهِ فَإِنَّهُ لَمَا تَنَالُ وَلَمَّا يَهُ اللَّهُ إِلَّا بِذَلِكَ وَ لَا يَجِدُ رَجُلٌ طَعَمَ الْإِيمَانَ وَ إِن كَثُرَتْ صَلَاتُهُ وَ صِيَامُهُ حَتَّى يَكُونَ كَذَلِكَ...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۱، ص ۲۹۱

امام رضا علیه السلام به نقل از پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله وسلم میفرماید:

«فقط برای خدا دوست بدار و برای خدا متغیر باش! برای خدا دوستی کن و برای خدا دشمنی کن! که به ولایت خدا نمی رسی، مگر با این روش. هیچ کس طعم ایمان را نمی چشد، مگر این که این چنین باشد؛ هر چقدر هم نماز و روزه اش زیاد باشد».

(۵۹)

وَ بِهَذَا الْإِسْنَادِ عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ:

سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ اسْتِخْفَافًا بِالْدِّينِ وَ بَيْعَ الْحُكْمِ وَ قَطِيعَةَ الرَّجْمِ وَ أَنْ

ص: ۶۴

تَتَّخِذُوا الْقُرْآنَ مَرَامِيرَ وَتُقَدِّمُونَ أَحَدَكُمْ وَ لَيْسَ بِأَفْضَلِكُمْ فِي الدِّينِ...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۲

امام رضا علیه السلام از قول امیرالمؤمنین؛ علی علیه السلام می فرماید:

شنیدم که رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «می ترسم بر شما؛ از کوچک شمردن دین، خرید و فروش حکم قاضی و قطع رحم؛ و نیز این که قرآن را آلت لهو قرار داده و کسی را که در دین بر شما برتری ندارد، بر خود مقدم نمایید!»

(۶۰)

عَنِ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَرْفَعُهُ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ قَالَ:

اجْعَلُوا لِبُيُوتِكُمْ نَصِيبًا مِنَ الْقُرْآنِ فَإِنَّ الْبَيْتَ إِذَا قُرِئَ فِيهِ الْقُرْآنُ يُسَّرَ عَلَى أَهْلِهِ وَ كَثُرَ خَيْرُهُ وَ كَانَ سُكَّانُهُ فِي زِيَادِهِ وَ إِذَا لَمْ يُقْرَأْ فِيهِ الْقُرْآنُ ضَيَّقَ عَلَى أَهْلِهِ وَ قَلَّ خَيْرُهُ وَ كَانَ سُكَّانُهُ فِي نُقْصَانٍ.

وسائل الشیعه، ج ۶، ص ۲۰۰

امام رضا علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «خانه هایتان را از قرآن بهره مند سازید! همانا وقتی که قرآن در خانه ای قرائت می شود؛ آن خانه برای اهلش دلنشین شده و خیر و برکت و اولاد در آن زیاد می شود و زمانی که در آن، قرآن خوانده نشود؛ آن خانه بر اهلش تنگ و دلگیر شده، خیر و برکت در آن کم و مرگ و میر در آن زیاد می شود.»

(۶۱)

عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرَّضَا عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

ص: ۶۵

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَا كُمْ وَالظَّلْمَ فَإِنَّهُ يُحَرِّبُ قُلُوبَكُمْ.

صحیفه الرضا علیه السلام، ص ۴۸

امام رضا علیه السلام از قول پدرانشان علیهم السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «بترسید از ظلم؛ چرا که قلب های شما را تخریب می کند».

(۶۲)

عَنِ الرَّضَا عَنْ آبَائِهِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ قَالَ:

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ يَا ابْنَ آدَمَ أَمَا تُنْصِتُ لِي فَأَتَجَبُّ إِلَيْكَ بِالنُّعْمَةِ وَتَتَمَقَّتُ إِلَيَّ بِالْمَعْصِيَةِ خَيْرِي إِلَيْكَ مُنْزَلٌ وَشُرُوكَ إِلَيَّ صَاعِدٌ وَ لَا يَزَالُ مَلَكٌ كَرِيمٌ (يَأْتِينِي عَنْكَ) فِي كُلِّ يَوْمٍ وَ لَيْلَةٍ بِعَمَلٍ قَبِيحٍ يَا ابْنَ آدَمَ لَوْ سَمِعْتَ وَضَفَكَ مِنْ غَيْرِكَ وَ أَنْتَ لَا تَعْلَمُ مِنَ الْمُؤْصُوفِ لَسَارَعْتَ إِلَيَّ مَقْتِهِ.

مستدرک الوسائل، ج ۱۱، ص ۳۳۵

امام رضا علیه السلام از قول رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم می فرماید: خداوند متعال می فرماید: «ای پسر آدم! آیا این انصاف است که من تو را با نعمت ها گرامی بدارم و تو با گناهانت با من به ستیز برخیزی؟! خیر و خوبی من به سوی تو نازل شود و شر و بدی تو به سمت من بالا بیاید و دائما فرشتگان در هر شب و روز کار زشتی را از تو به سوی من بیاورند؟!»

(۶۳)

قَالَ الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ:

... قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ يَا عَلِيُّ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ غَفَرَ لَكَ وَ لِأَهْلِكَ وَ لِشِيْعَتِكَ وَ مُجِبِّي شِيْعَتِكَ وَ مُجِبِّي مُجِبِّي شِيْعَتِكَ فَأَبْشِرْ...

عیون اخبار الرضا علیه السلام، ج ۲، ص ۴۷

ص: ۶۶

امام رضا علیه السلام از قول امیرالمؤمنین؛ علی علیه السلام می فرماید:

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم فرمود: «ای علی! خدای تعالی؛ تو، خانواده ات، شیعیانت، دوستان شیعیانت و کسانی که دوستان شیعیانت را دوست بدارند بخشیده است، پس تو را بشارت باد!»

ص: ۶۷

مسابقه

گوهر کلام شماره‌ی ۲۷

از سری مسابقات کتابخوانی

بر رانهی مهر رضوی

ص: ۶۹

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

